

Leiden 2018

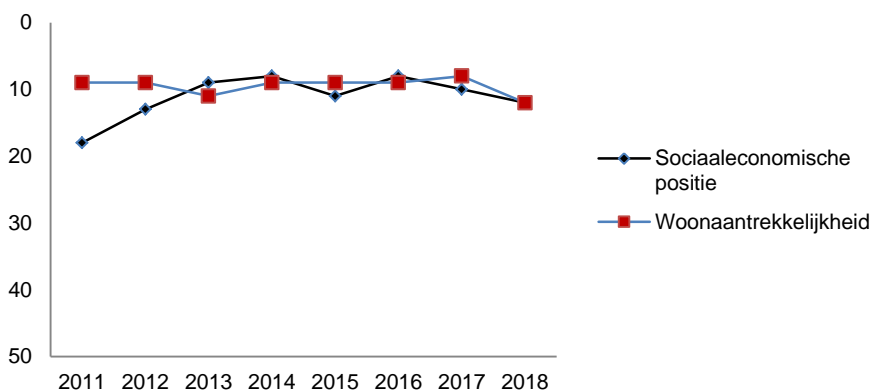
Atlas voor gemeenten

Samenvatting

De Atlas voor Gemeenten vergelijkt al 20 jaar de 50 grootste stedelijke gemeenten in Nederland op een groot aantal punten. De woonaantrekkelijkheidsindex- en de sociaaleconomische positie en hun onderliggende indicatoren vormen de kern van de Atlas.

Leiden is een **aantrekkelijke woonstad** met een 12^e positie. Ten opzichte van vorig jaar is Leiden vier posities gedaald op de woonaantrekkelijkheidsindex. Leiden heeft zich weliswaar positief ontwikkeld op deze index, maar minder dan een aantal andere steden. Deze index is samengesteld uit acht vaststaande indicatoren, onder andere de bereikbaarheid van banen en het culturele aanbod. In grafiek 1 geeft de lijn met rode punten het verloop van de Leidse positie op deze index vanaf 2011 weer.

Grafiek 1: Woonaantrekkelijkheidsindex en sociaaleconomische positie in één grafiek.

Op de **sociaaleconomische index** bekleedt Leiden eveneens de 12e plaats, een daling van 2 plaatsen ten opzichte van 2017. De sociaaleconomische index bestaat uit acht indicatoren, onder andere het aantal gemeente-inwoners in de bijstand en het werkloosheidspercentage. De lijn met blauwe punten in grafiek 1 geeft het verloop sinds 2011 van deze index voor Leiden weer.

Beide indexen en de onderliggende factoren worden in dit feitenblad verder toegelicht. Niet alle indicatoren komen in de tekst aan de orde. In de bijlage zijn ze wel allemaal opgenomen. De Atlas voor Gemeenten is in te zien via [Beleidsonderzoek](#) van de gemeente Leiden. De Atlas heeft, zoals elk jaar, een thema meegekregen. Dit jaar is dat **Cultuur**. Leiden staat op de 6^e plaats van de regionale cultuurindex.

Wat is de Atlas voor Gemeenten?

50 gemeenten

Sinds 1998 verschijnt jaarlijks de Atlas voor Gemeenten. Daarin worden de 50 grootste gemeenten van Nederland op een aantal punten met elkaar vergeleken. In het verleden hebben de makers ervoor gekozen om de steden te (blijven) beoordelen die in 2003 tot de top 50 behoorden qua inwoneraantal. Hiermee voorkomen de makers dat landelijke fusiegemeenten (bijvoorbeeld Westland) de plaats overnemen van stedelijke gemeenten, die qua inwonersaantal kleiner zijn (zoals Velsen). Deze opzet maakt de Atlas een leuk instrument om de positie van Leiden te vergelijken met de andere stedelijke gemeenten. De positionering van een gemeente is altijd relatief ten opzichte van de scores van de overige 49 gemeenten.

De Atlas voor Gemeenten is niet digitaal beschikbaar maar alleen te bestellen via www.atlasvoorgemeenten.nl. Binnen de gemeente Leiden is een aantal exemplaren beschikbaar. Daarin is onder andere informatie over de definities van de verschillende indicatoren beschikbaar. Het onderhavige feitenblad is een samenvatting van de Atlas.

Indeling

De indicatoren waarop de vergelijking plaatsvindt, zijn onderverdeeld in drie categorieën, te weten *algemene informatie en bevolking*, *sociaaleconomische positie / economie* en *woonaantrekkelijkheid*. Deze categorieën bevatten elk ranglijsten die met enige regelmaat terugkomen en ranglijsten die slechts één of enkele keren deel uit maken van de Atlas. Dit maakt een groot deel van de Atlas beperkt bruikbaar voor een vergelijking in de tijd. Twee indexen zijn wel met voorgaande jaren te vergelijken, te weten de woonaantrekkelijkheidsindex en de sociaal-economische positie. Beide indexen zijn samengesteld uit acht vaste indicatoren.

Daarnaast krijgt de Atlas een bijkomend thema met bijbehorende indicatoren. Dit jaar is dat 'Cultuur', zie pagina 8 van dit feitenblad. Vorig jaar was het thema 'Geluk, in 2016 'Water'. In 2015 was het 'Cultureel erfgoed', in 2014 'Economie en Arbeidsmarkt', in 2013 'Groen & Water', in 2012 'Optimale gemeentegrootte' en in 2011 was het thema 'Cultuur', net als dit jaar.

Positie en leeswijzer

De positie van een gemeente is een relatieve positie ten opzichte van de andere 49 gemeenten. Dat wil zeggen dat deze positie zowel door het eigen 'presteren' als door de scores van de andere 49 gemeenten wordt bepaald. Een gemeente kan zich in absolute zin op een kenmerk hebben verbeterd en toch dalen in de ranglijst als andere gemeenten zich méér hebben verbeterd.

Positie één op de verschillende ranglijsten kan verschillende betekenissen hebben. Het onderscheid zit in het al dan niet kunnen toekennen van een waardeoordeel. In alle tabellen van dit feitenblad is daarom een kolom 'Betekenis van positie 1' opgenomen.

Woon aantrekkelijkheid

Woon aantrekkelijkheidsindex: 12^e positie voor Leiden

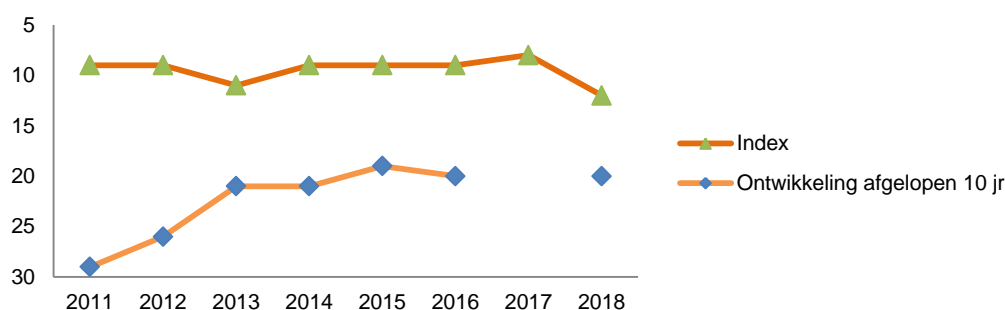
De woon aantrekkelijkheid van Leiden is ten opzichte van 2017 vier posities gedaald, van de 8^e positie in 2017 staat Leiden nu op de 12^e positie.

Tabel 1: Positie van Leiden op de Woon aantrekkelijkheidsindex en de ontwikkeling de afgelopen 10 jaar

Woon aantrekkelijkheid	Betekenis positie 1	Positie Leiden ten opzichte van andere 49 gemeenten							
		2018*	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Index	Beste	12	8	9	9	9	11	9	9
Ontwikkeling afgelopen 10 jr	Snelste	20	-	20	19	21	21	26	29

*Meest recente jaar vooraan

Grafiek 2: Woon aantrekkelijkheidsindex en ontwikkeling t/m 2018, sinds 2011

De acht vaste indicatoren van de *Woon aantrekkelijkheidsindex* en de bijbehorende posities vanaf 2011 zijn weergegeven in tabel 2 en grafiek 3. Het meest recente jaar staat vooraan. Leiden scoort goed op het culinaire aanbod, de aanwezigheid van de universiteit (beide 3^e positie) en het aandeel vooroorlogse woningen (5^e). Leiden scoort laag op de nabijheid van natuurgebieden (44^e). Op de overige onderdelen scoort Leiden iets boven gemiddeld.

Als we kijken naar de ontwikkeling van 2017 op 2018 zien we een relatieve daling van de 8^e naar de 12^e positie. In ons geval betekent dit dat Leiden overall minder is gestegen dan een aantal andere gemeenten. Het pijnpunt zit bij de bereikbaarheid van banen: minder banen zijn bereikbaar (via OV en auto) binnen een acceptabele tijd. Op de indicator 'files' (die overigens niet in deze index is opgenomen) scoort Leiden op 1 na de slechtste positie. Deze gaat over extra reistijd van inwoners van Leiden die elders werken.

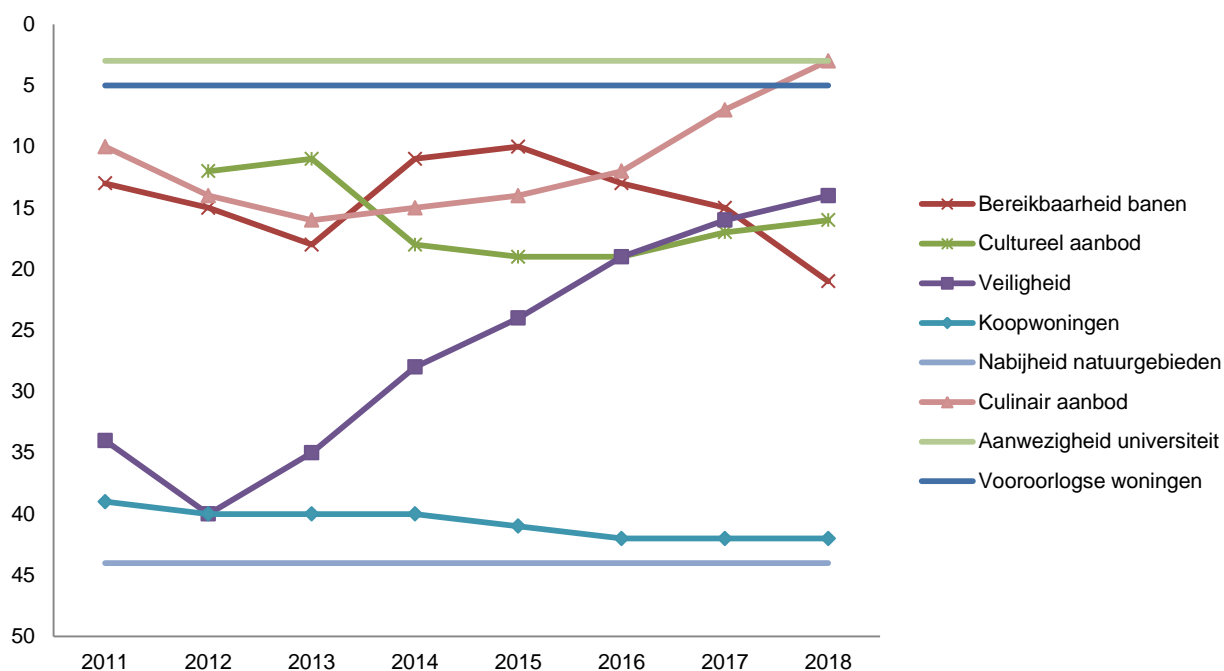
Tabel 2: Positie Leiden op de indicatoren van de Woon aantrekkelijkheidsindex, sinds 2011

Woon aantrekkelijkheidsindex		Positie Leiden ten opzichte van andere 49 gemeenten							
Indicatoren	Betekenis positie 1	2018*	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Bereikbaarheid banen	Beste	21	15	13	10	11	18	15	13
Cultureel aanbod	Meeste	16	17	19	19	18	11	12	-
Veiligheid	Veiligste	14	16	19	24	28	35	40	34
Nabijheid natuurgebieden	Meeste	44	44	44	44	44	44	44	44
Culinair aanbod	Beste	3	7	12	14	15	16	14	10
Aanwezigheid universiteit	Beste	3	3	3	3	3	3	3	3
Vooroorlogse woningen	Meeste	5	5	5	5	5	5	5	5

*Meest recente jaar vooraan

Grafiek 3 is de grafische weergave van tabel 2.

Grafiek 3: Positie Leiden op indicatoren van de Woonaantrekkelijkheidsindex, sinds 2011

Van de 50 grootste gemeenten scoren 11 gemeenten beter dan Leiden, met Amsterdam op nummer 1, gevolgd door Utrecht en Amstelveen. In bijlage 2 is de volledige ranglijst opgenomen, onderstaande tabel 3 geeft alvast een voorproefje.

Tabel 3: Top 12 Woonaantrekkelijkheidsindex

Top 12 Woonaantrekkelijkheid	
1.	Amsterdam
2.	Utrecht
3.	Amstelveen
4.	Haarlem
5.	Den Haag
6.	's-Hertogenbosch
7.	Nijmegen
8.	Haarlemmermeer
9.	Leidschendam-Voorburg
10.	Arnhem
11.	Amersfoort
12.	Leiden

Sociaaleconomische positie

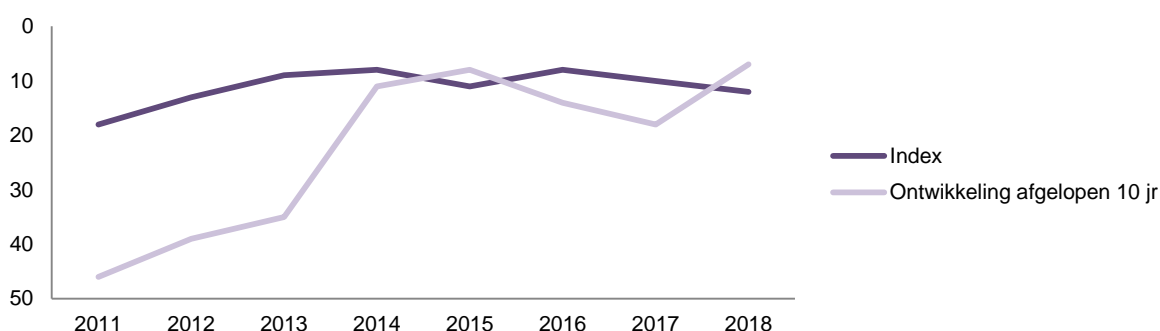
Sociaaleconomische positie: 12e positie voor Leiden

Op de sociaaleconomische index is Leiden 2 plaatsen gedaald ten opzichte van 2017 naar positie 12. De sociaaleconomische index is zelf ook weer in een rangorde gevat, de *Ontwikkeling in de afgelopen 10 jaar*. Leiden staat voor de periode 2008–2018 op de 7^e plaats. Beide indices zijn genomen in tabel 4.

Tabel 4: Positie van Leiden op de Sociaaleconomische positie en de ontwikkeling de afgelopen 10 jaar

Sociaaleconomische positie	Betekenis positie 1	Positie Leiden ten opzichte van andere 49 gemeenten							
		2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Index	Beste	12	10	8	11	8	9	13	18
Ontwikkeling afgelopen 10 jr	Snelste	7	18	14	8	11	35	39	46

Grafiek 4: Sociaaleconomische positie van Leiden en de ontwikkeling daarvan, sinds 2011

De acht vaste indicatoren van de sociaaleconomische index en de bijbehorende posities vanaf 2011 zijn opgenomen in onderstaande tabel. Ook hier staat de meest recente positie vooraan.

De posities van Leiden op arbeidsongeschiktheid en laagopgeleiden, beide als percentage van de beroepsbevolking, zijn zeer goed, met positie 2 respectievelijk positie 4. Van beide groepen zijn er in Leiden dus relatief weinig en dat is al langere tijd het geval. De daling van de positie van Leiden op de werkloosheid (dat betekent een verslechtering) heeft zich doorgezet van positie 26 vorig jaar naar 34 dit jaar. De onderlinge verschillen zijn wel klein.

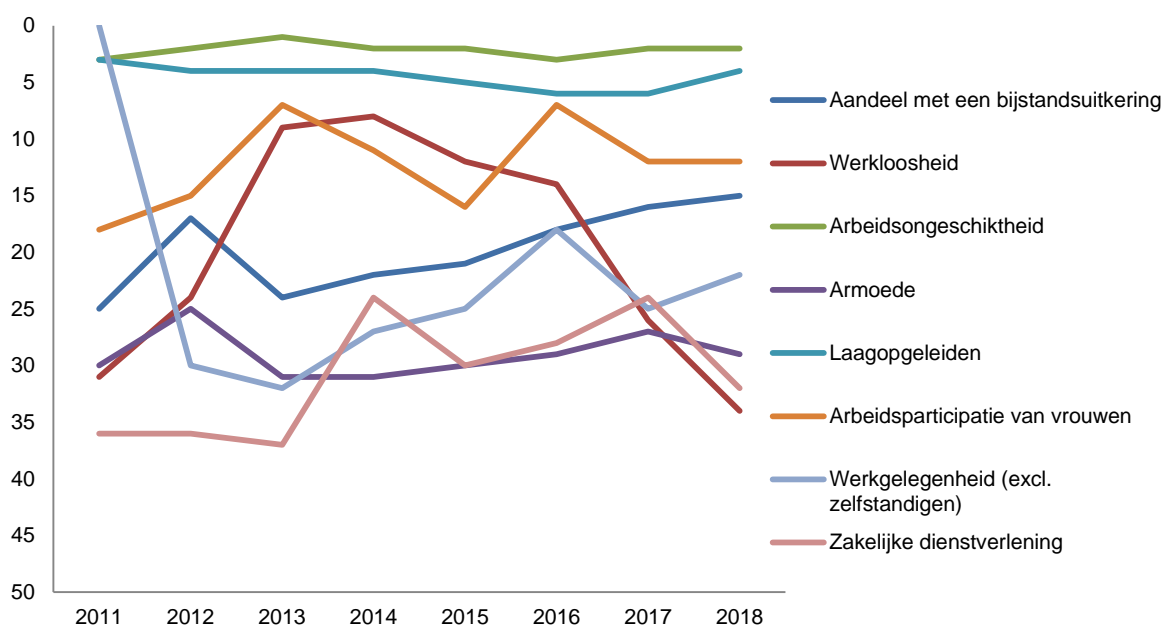
Tabel 5: Positie van Leiden op de indicatoren van de Sociaaleconomische positie en de ontwikkeling daarvan, sinds 2011

Sociaaleconomische positie	Indicatoren	Betekenis positie 1	2018*	Positie Leiden ten opzichte van andere 49 gemeenten					
				2017	2016	2015	2014	2013	2012
Aandeel met een bijstandsuitkering	Minste	15	16	18	21	22	24	17	25
Werkloosheid	Laagste	34	26	14	12	8	9	24	31
Arbeidsongeschiktheid	Minste	2	2	3	2	2	1	2	3
Armoede (% < 105% van soc. min.)	Laagste	29	27	29	30	31	31	25	30
Laagopgeleiden	Minste	4	6	6	5	4	4	4	3
Arbeidsparticipatie van vrouwen	Hoogste	12	12	7	16	11	7	15	18
Werkgelegenheid (excl. zelfstandigen)	Meeste	22	25	18	25	27	32	30	-
Zakelijke dienstverlening	Meeste	32	24	28	30	24	37	36	36

*Meest recente jaar vooraan

In grafiek 5 zijn de cijfers van de indicatoren uit tabel 5 grafisch weergegeven.

Grafiek 5: Positie van Leiden op de indicatoren van de Sociaaleconomische positie en de ontwikkeling daarvan, sinds 2011

De posities één, twee en drie worden ingenomen door respectievelijk Amstelveen, Haarlemmermeer en Amersfoort. Tabel 6 toont de top 12 van de 50 stedelijke gemeenten. Bijlage 2 bevat de complete rangorde.

Tabel 6: Top 12 Sociaaleconomische positie

Top 12 Sociaaleconomische index	
1.	Amstelveen
2.	Haarlemmermeer
3.	Amersfoort
4.	Utrecht
5.	Breda
6.	Ede
7.	Hilversum & 's-Hertogenbosch
9.	Alphen aan den Rijn
10.	Zwolle
11.	Haarlem
12.	Leiden

Bevolking

Op 1 januari 2018 heeft Leiden 124.306 inwoners en staat daarmee op de 21^e plaats. In 2018 heeft Leiden 6,4% meer inwoners dan in 2008, met dit bevolkingsgroeipercentage in de laatste tien jaar staat Leiden op de 20^e positie van de gemeenten in de Atlas. Aan het begin van die periode, van 2007 tot en met 2009, daalde het aantal Leidse inwoners nog, vanaf 2009 is er elk jaar een toename. Leiden heeft als studentenstad relatief veel eenpersoonshuishoudens, op de ranglijst neemt Leiden de vijfde positie in, na Groningen, Delft, Amsterdam en Nijmegen. Op de ranglijst 'gezinnen met kinderen' daarentegen neemt Leiden de 47^e positie in: daar zijn er in Leiden dus relatief weinig van.

Leiden staat op de 3^e positie van de 'vergroening': het aandeel 15-29 jarigen in de bevolking is hoog. De vergrijzing is laag: met het aandeel inwoners vanaf de AOW-leeftijd neemt Leiden de 44^e positie in.

De relatieve positie van niet-westerse migranten is bovengemiddeld, met plaats 18 laat Leiden 17 gemeenten voorgaan en wonen in 32 gemeenten relatief minder niet-westerse migranten.

In Bijlage 1 staan alle indicatoren vermeld met de scores sinds 2012 (indien vermeld in de Atlas voor Gemeenten).

Sociale samenhang

Nieuw is een aantal indicatoren (stellingen) over sociale samenhang, allen afkomstig uit de Veiligheidsmonitor. Het gaat om onderstaande stellingen. Het beeld van Leiden dat hieruit naar voren komt is dat van een stad waar men redelijk tevreden is met de bevolkingssamenstelling van de buurt, maar waar mensen elkaar minder goed kennen dan gemiddeld, men wat minder dan gemiddeld contact heeft en ook minder vaak vindt dat de buurt gezellig is. Dit kan o.a. samenhangen met het hoge aandeel studenten en internationals in Leiden. In een item in het Leidsch Dagblad is dit vertaald naar 'Leiden niet gezellig' (bijlage 3), terwijl het hier om een specifiek aspect gaat, nl. saamhorigheid en samenhang in de eigen buurt.

Stelling	Positie Leiden (1= hoog aandeel)
Saamhorigheid	
Voelt zich thuis in de buurt	27
Vindt dat de buurt gezellig is	37
Vindt dat mensen prettig met elkaar omgaan	23
Samenhang	
Heeft frequent contact met buurtgenoten	46
Vindt dat mensen elkaar nauwelijks kennen (anonimiteit)	10
Is tevreden met bevolkingssamenstelling in de buurt	17

Thema van de Atlas voor gemeenten 2018: 'Cultuur'

De Atlas voor gemeenten 2018 heeft als thema cultuur. Eén van de vragen die de Atlas beantwoordt is in hoeverre het cultuuraanbod verschilt voor verschillende gebieden in Nederland..

De regionale cultuurindex: Leiden op de 6e plaats

De Atlas voor gemeenten heeft samen met de Boekmanstichting een 'regionale cultuurindex' ontwikkeld waarmee verschillen in cultuuraanbod in verschillende gebieden (bijvoorbeeld provincies, regio's, gemeenten) in kaart kunnen worden gebracht. Hier beperken we ons tot de gemeente. De index is een samenvatting van de indicatoren: podiumkunsten, beeldende kunsten, letteren, erfgoed en film.

Leiden staat op plaats 6 in de cultuurindex van de 50 gemeenten in de Atlas. In het overzicht hieronder staan de totaalscore en de deelscores van Leiden en de gemeenten die hoger scoren in de cultuurindex. Op de categorieën letteren en erfgoed scoort Leiden in de top-3. Voor podiumkunsten, letteren, erfgoed en film scoort Leiden hoger dan het gemiddelde van de 50 gemeenten, voor beeldende kunsten lager.

Een indicator die al jaren in de Atlas staat is niet opgenomen in deze cultuurindex, maar heeft er wel mee te maken: op het aandeel banen in de cultuursector scoort Leiden de 5^e positie.

Positie van top 6-gemeenten in de cultuurindex, inclusief onderliggende categorieën

positie index	gemeente	podium-kunsten	beeldende kunsten	letteren	erfgoed	film
1	Amsterdam	1	2	7	4	19
2	Maastricht	5	1	9	1	2
3	Leeuwarden	6	7	13	5	15
4	Utrecht	2	12	6	15	36
5	Delft	23	3	27	2	21
6	Leiden	13	24	2	3	24

Samenstelling van de regionale cultuurindex

In de tabel hieronder is te zien wat allemaal meetelt (en ook hoe zwaar het meetelt) in de regionale cultuurindex. Zo valt onder 'letteren' het aantal vestigingen van bibliotheken, boekhandels en antiquariaten, waarmee Leiden dus een 2^e plaats scoort.

De optelsom van de gewogen scores wordt tenslotte gedeeld door het aantal inwoners in het gebied. Op deze manier zijn gebieden van welk niveau dan ook, ook al hebben ze elk een ander inwoneraantal, met elkaar vergelijkbaar. Meer lezen over samenstelling cultuurindex: zie [verantwoording regionale cultuurindex](#)

Indicator	Gewicht in %
Podiumkunsten	30
Aantal podia	5
Aantal culturele festivals	5
Aantal uitvoeringen	20
Beeldende kunsten	17,5
Aantal musea voor beeldende kunst	10
Aantal kunstgaleries	5
Aantal centra voor de kunsten en cultuureducatie op scholen	2,5
Letteren	12,5
Aantal (vestigingen van) bibliotheken	5
Aantal boekwinkels	5
Aantal antiquariaten	2,5
Erfgoed	30
Aantal cultuur-historische musea	5
Aantal overige musea (excl. musea voor beeldende kunst)	2,5
Aantal historische monumenten	12,5
Aantal archeologische monumenten	5
Aantal beschermde stads- en dorpsgezichten	2,5
Aantal iconen van de hedendaagse architectuur	2,5
Film	10
Aantal doeken en stoelen bioscopen	2,5
Aantal doeken en stoelen in filmhuizen	7,5

Bijlage 1: Positie Leiden op indicatoren (excl. thema Cultuur)

Onderwerpen uit de Atlas voor Gemeenten 2016 en de positie van Leiden, 2012 t/m 2017

		Positie Leiden						
Indicator	Betekenis positie 1	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Indexen								
Woon aantrekkelijkheidsindex	Hoogste	12	8	9	9	9	11	9
<i>Ontwikkeling</i> afgelopen 10 jr	Hoogste	20	-	20	19	21	21	26
Sociaaleconomische index	Hoogste	12	10	8	11	8	9	13
<i>Ontwikkeling</i> afgelopen 10 jr	Hoogste	7	18	14	8	11	35	39
Algemeen en bevolking								
Aantal inwoners	Grootste	21	21	21	22	22	22	23
Bevolkingsontwikkeling in de laatste tien jaar	Grootste	20	25	27	30	31	31	32
Potentiële beroepsbevolking (inw. 15 jaar t/m AOW-leeftijd)	Meeste			5	5	5		
Huishoudens								
Eenoudergezinnen	Meeste	-	35	49		45	45	44
Gezinnen met (jonge) kinderen	Meeste	47	39	46	45		46	45
Eenpersoons	Meeste	5	5	5				
Leeftijd								
Vergroening (15-29 jaar)	Meeste	3						
Vergrijzing (AOW-leeftijd)	Meeste	44						
Herkomst								
Nederlands	Meeste	37	38					
Niet-westerse migranten	Meeste	18	19	18	18		16	16
Westerse migranten	Meeste	10	9					
Segregatie niet-westerse migranten	Meeste	-	32	21				
Sociale samenhang								
Veel contact	Meeste	46						
Anonimiteit	Meeste	10						
Tevredenheid	Meeste	17						
Saamhorigheid								
Thuis voelen	Meeste	27						
Gezellige buurt	Meeste	37						
Prettige omgang	Meeste	23						

		Positie Leiden						
Indicator	Betekenis positie 1	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Woon aantrekkelijkheid								
Bereikbaarheid banen								
Bereikbaarheid banen (auto en OV) 	Beste	21	20	13	10	11	18	15
Bereikbaarheid banen (per auto in spits)	Beste	28	20	14	11	12	26	25
Bereikbaarheid banen (per auto buiten spits)	Beste	14	14					
Bereikbaarheid banen (per openbaar vervoer)	Beste	7	7	7	7	7		
Files	Meeste verlies reistijd	2	11	16		35		
Woningen								
Huizenprijzen (per m2)	Duurstste	5	7	5	5	7	7	6
Ontwikkeling van de huizenprijzen (laatste 10 jaar)	Snelst stijgende	18	23	14	17			
Koopwoningen % 	Hoogste	42	42	42	41	40	40	40
Eigendom								
Koop	Meeste	42	42					
Particulier huur	Meeste	7	7					
Sociale huur	Meeste	20	21					
Bouwperiode								
Vooroorlogse woningen 	Meeste	5	5	5	5	5	5	5
Vroeg-naoorlogs	Meeste	37	37					
Laat-naoorlogs	Meeste	40	41					
Leefomgeving								
Geluidshinder	Meeste	7						
Fijnstof	Meeste	21						
Stikstof	Meeste	14						
Divers								
Podiumkunsten 	Meeste	13	17	19	19	18	11	12
Veiligheid 	Veiligste	14	16	19	24	28	35	40
Nabijheid natuurgebieden 	Meeste	44	44	44	44	44	44	44
Culinaire kwaliteit 	Beste	3	7	12	14	15	16	14
Aanwezigheid universiteit 	Hoogste	3	3	3	3	3	3	3

 Deze indicator maakt onderdeel uit van een van de woon aantrekkelijkheidsindex

		Positie Leiden						
Indicator	Betekenis positie 1	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Sociaaleconomische positie								
Aantal banen in gemeente	Meeste	19	13					
Ontwikkeling aantal banen (in laatste 10 jaar)	Grootste	4	13	13	6	3	21	16
Werkgelegenheid (excl. zelfstandigen) <small>socec</small>	Meeste	22	25	18	25	27	32	30
Zakelijke dienstverlening <small>socec</small>	Meeste	32	24	28	30	24	37	36
Creatieve bedrijfstakken	Meeste	16						
Cultuursector	Meeste	5						
Arbeidsparticipatie van vrouwen <small>socec</small>	Grootste	12	12	7	16	11	7	15
Werkloosheid <small>socec</small>	Meeste	34	26	14	12	8	9	24
Werkloosheid naar herkomst								
autochtoon	Meeste	24						
westers	Meeste	44						
niet westers	Meeste	28						
Aandeel met een bijstandsuitkering <small>socec</small>	Minste	15	16	18	21	22	24	17
Arbeidsongeschiktheid <small>socec</small>	Minste	2	2	3	2	2	1	2
Armoede (% < 105% van soc. min.) <small>socec</small>	Minste	29	27	29	30	31	31	25
Opleiding								
Hoogopgeleiden	Meeste	3	5		4	5	3	3
Middelbaar opgeleiden	Meeste		45		47	47		
Laagopgeleiden <small>socec</small>	Minste	4	4	6	5	4	4	4
Kans op werk voor laagopgeleiden	Grootste		45	35				

socec Deze indicator maakt onderdeel uit van een van de sociaaleconomische index

Bijlage 2: Positie alle 50 gemeenten op Woonaantrekkelijkheid- en sociaaleconomische index, 2018

Bovenaan de gemeente met de hoogste woonaantrekkelijkheid resp. sociaal economische positie

positie	woonaantrekkelijkheidsindex	sociaaleconomische index
1	Amsterdam	Amstelveen
2	Utrecht	Haarlemmermeer
3	Amstelveen	Amersfoort
4	Haarlem	Utrecht
5	Den Haag	Breda
6	's-Hertogenbosch	Ede
7	Nijmegen	Hilversum
8	Haarlemmermeer	's-Hertogenbosch
9	Leidschendam-Voorburg	Alphen a/d Rijn
10	Arnhem	Zwolle
11	Amersfoort	Haarlem
12	Leiden (in 2017: 8 ^e)	Leiden (in 2017: 10 ^e)
13	Dordrecht	Alkmaar
14	Rotterdam	Leidschendam-Voorburg
15	Eindhoven	Amsterdam
16	Gouda	Apeldoorn
17	Zwolle	Eindhoven
18	Tilburg	Velsen
19	Purmerend	Zoetermeer
20	Zaandam	Delft
21	Delft	Gouda
22	Velsen	Oss
23	Alphen a/d Rijn	Purmerend
24	Groningen	Groningen
25	Ede	Leeuwarden
26	Oss	Roosendaal
27	Schiedam	Tilburg
28	Zoetermeer	Almere
29	Apeldoorn	Hengelo (O)
30	Hilversum	Nijmegen
31	Hengelo (O)	Hoorn
32	Hoorn	Arnhem
33	Breda	Nissewaard
34	Leeuwarden	Deventer
35	Alkmaar	Zaandam
36	Vlaardingen	Maastricht
37	Deventer	Dordrecht
38	Maastricht	Schiedam
39	Roosendaal	Rotterdam
40	Lelystad	Bergen op Zoom
41	Helmond	Sittard-Geleen
42	Enschede	Venlo
43	Nissewaard	Den Haag
44	Almere	Helmond
45	Almelo	Vlaardingen
46	Heerlen	Enschede
47	Venlo	Heerlen
48	Bergen op Zoom	Lelystad
49	Sittard-Geleen	Almelo
50	Emmen	Emmen

Leiden wel aantrekkelijk maar niet gezellig

Van de vijftig grootste gemeenten van Nederland is Leiden een behoorlijk aantrekkelijke woonplaats die hoog scoort op het punt van cultuur, waar de de files aangroeien tot ongekende lengte, waar inwoners weinig contact hebben met hun burens en waar het zeker niet gezellig is.

Dat is het beeld dat opdoemt uit de nieuwste editie van de Atlas voor gemeenten die gisteren is gepresenteerd.

De samenstellers van de Atlas hebben dit jaar extra veel werk gemaakt van het culturele aanbod in de Nederlandse steden. Daarvoor hebben ze een 'cultuurindex' opgesteld waarvoor gekeken is naar 85 aspecten van het culturele leven. Leiden scoort hoog op die index. De stad neemt landelijk de zesde plaats in. Met name als het gaat om cultureel erfgoed (plek 3) en het aanbod aan bibliotheken en boekwinkels (plek 2) scoort Leiden zeer hoog.

Ook op culinair gebied doet Leiden het bijzonder goed. Alleen in het bourgondische Maastricht en in het internationaal georiënteerde Amsterdam ligt de kwaliteit van de restaurants hoger.

Extreem slecht scoort Leiden op het gebied van files. Leidenaars die buiten de stad werken, zijn dagelijks bijna 25 minuten extra onderweg als gevolg van files. Alleen inwoners van Almere moeten rekening houden met net nog iets meer extra reistijd.

Andere zaken waarop Leiden een bijzondere positie inneemt ten opzichte van andere grote steden: De stad telt op drie na het laagste percentage laagopgeleiden en op twee na het hoogste percentage hoogopgeleiden. Het aandeel inwoners van 15 tot 30 jaar ligt alleen in Groningen en Delft nog iets hoger. In verlengde daarvan telt de stad relatief heel veel eenpersoonshuishoudens en heel weinig gezinnen met kinderen. Weinig Leidenaars omschrijven hun buurt als 'gezellig' en er zijn maar weinig steden waar de inwoners nog minder contact hebben met hun burens dan in Leiden.

Alles bij elkaar neemt Leiden op dit moment de twaalfde plaats in van de meest aantrekkelijke woongemeenten. Dat is een lichte daling in de klassering. De afgelopen jaren zat de stad steeds onderin de top-10.

Michelin-ster

Alphen aan den Rijn daalde de afgelopen jaren ook op de lijst van meest aantrekkelijke woongemeenten, maar dan veel sterker. Stond Alphen tien jaar geleden nog op plek 10, inmiddels moet de stad genoegen nemen met nummer 23.

Alphen is op heel veel punten het tegenovergestelde van Leiden. Op cultureel gebied scoort Alphen met een 47e plek van de 50 extreem slecht. Culinair zit Alphen op een gedeelde laatste plaats met nul restaurants met een Michelin-ster en nul vermeldingen in restaurantgids Lekker.

Alphen telt heel weinig eenpersoonshuishoudens en heel veel gezinnen met kinderen.

Daar staat tegenover dat Alphenaren wel heel tevreden zijn met hun woonomgeving. In weinig steden vinden zo veel inwoners hun buurt gezellig en voelen zo veel mensen zich thuis in hun eigen buurt.

Colofon

SMC Beleidsonderzoek
Gemeente Leiden
info@leidenincijfers.nl
of 071 - 516 5068

Zelf informatie opzoeken?
Cijfers en onderzoeksgegevens
over Leiden zijn te vinden via
www.leidenincijfers.nl

Serie Statistiek 2018 / 18